

Plasterk, laat gemeenten met rust!

De gemeenteraad van Hoogezand-Sappemeer koos in 2014 unaniem de burgemeester als voorzitter voor de opiniërende raadsvergaderingen. Waarom? Door het grote aantal fracties neemt het voorzitterschap een groot deel van de tijd in beslag, terwijl raadsleden zich willen focussen op het raadswerk. Een pragmatische en effectieve oplossing zou je zeggen, omdat raadsleden op die manier kunnen doen waarvoor ze gekozen zijn – het vertegenwoordigen van hun achterban. Deze op het eerste gezicht goede oplossing strookt echter niet met de Gemeentewet, waarin staat dat een opiniërende raadsvergadering voorgezeten wordt door een raadslid.

Daarom vond minister Plasterk het nodig om de gemeenteraad op de vingers te tikken. Wij vinden het jammer dat lokaal initiatief wordt afgestraft. Aan de ene kant geeft het Rijk gemeenten meer vrijheid om met op maat gemaakte oplossingen te experimenteren (de Experimentenwet is hiervan een voorbeeld), terwijl aan de andere kant het initiatief van lokale bestuurders wordt afgestraft. De vraag is waarom de Gemeentewet voorrang krijgt op een passende lokale oplossing.

Bestuurlijk stelsel niet ondersteunend bij het realiseren van opgaven

De komende periode onderzoekt een commissie – ingesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) – de toekomst van het lokale bestuurlijke stelsel. Aanleiding is de toenemende complexiteit en omvang van vraagstukken (denk aan het actuele onderwerp vluchtelingenopvang), maar ook de ongrijpbaarheid van samenwerkingsconstructies. Steeds meer vraagstukken worden bovenlokaal opgepakt. Daarmee gaan deze verbanden dwars door gemeente- en provinciegrenzen heen, wat begrijpelijkerwijs leidt tot spanningen in democratische verhoudingen. Over dat laatste publiceerde de Raad voor het Openbaar Bestuur afgelopen week het advies 'Wisselwerking', dat gaat over de spagaat tussen de toenemende mate van intergemeentelijke samenwerking en de afstand van die verbanden tot de lokale democratie. Uit dat rapport kwam naar voren dat raadsleden bezorgd zijn het overzicht – en daarmee ook de democratische legitimiteit – over de samenwerkingsverbanden te verliezen.

Onze bijdrage

Bovenstaande voorbeelden laten zien dat het thema 'effectief besturen' weer bovenaan de agenda staat. Hiemstra & De Vries helpt bij het implementeren van nieuwe vormen van sturing en verantwoording op een manier die aansluit bij de bovenlokale samenwerking. Ook begeleiden we colleges en griffies om op een eigentijdse manier hun rol in te vullen. Weten hoe we dat doen? Ga naar <http://www.hiemstraendevries.nl/onze-kennis/effectief-bestuur>